

3

Esettanulmányok

Az esettanulmányok módszertani háttéréről

A Nemzetközi vállalatgazdaságtan könyv (Czakó–Reszegi szerk., 2010) a főként nemzetközi kutatási eredményeken alapuló ismeretek illusztrálásához hazai eseteket is felhasznált. Ezek közül néhány esettel azóta is foglalkoztunk. A 2010–2012 között Könczöl Erzsébet vezetésével lezajlott kutatás* további adalékokkal szolgált mostani munkánkhoz. A Könczöl Erzsébet és Kozma Miklós által kidolgozott interjúkérdéseket (Könczöl, 2012 és Kozma–Könczöl, 2012) fejlesztettük tovább az itt sorra kerülő esetek íróival 2012 júniusában. A félig strukturált interjúk főbb témakörei érintették a tényadatokat, a külföldi piacra lépés előtti időszak eseményeit, a külföldi piacra lépés történetét, a vállalat jelenlegi piacának jellemzőit, az exportpiac(ok) jellemzőit, az import szerepét az exportban, a vevő és az exportáló közötti együttműködést, az exportban szerzett tapasztalatok hatását a hazai piacra irányuló termelésre, a menedzsment és a tulajdonosok szerepét a külpiaci terjeszkedésben és végül a tudás változásának jellemzőit, a tudás megújításának folyamatát.

Az esettanulmányokhoz a következő szempontok alapján választottuk ki a cégeket: (1) magyar többségi tulajdon, (2) 1990 után alapított vagy újraalapított,

* A hazai vállalatok nemzetközivé válása c. kutatási téma a TÁMOP 4.2.1.B-09/1/KMR-2010-0005 projekt keretében A nemzetközi gazdasági folyamatok és a hazai üzleti szféra versenyképessége c. kutatási alprojektben. A kutatási eredmények összefoglalásáról lásd Könczöl (2012), a részeredményekről pedig Kazainé Ónodi (2012a, 2012b, 2012c, 2012d), Kocsis (2012), valamint Kozma–Könczöl (2012) munkákat. A tanulmányok és a kutatási eredmények értékes opponensi véleményéért ezúton is köszönetünket fejezzük ki Sass Magdolnának, az MTA Közgazdasági és Regionális Kutatóközpont Közgazdaságtudományi Intézet tudományos főmunkatársának.

(3) exportárbevétel aránya 25% körüli vagy nagyobb volt az elmúlt 3 évben,
(4) 50 főnél több alkalmazott és/vagy 1 milliárd forint feletti árbevétel, és végül
(5) a Nemzetközi vállalatgazdaságtan könyvben exponált vállalat. Az elektronikus adóbevallások és a Bisnode Hungary Kft. munkatársaival elkezdett munka nyomán rendelkezésünkre állt információk alapján véglegesítettük a megkeresett 12 vállalatot. A lista véglegesítésénél törekedtünk arra, hogy a lehető legtöbb szektort, iparágat lefedjük.

A megkeresett vállalatok közül 10 cég vezetője vállalta, hogy rendelkezésünkre áll a 1,5-2,5 órás interjúra, és történetét és nevét adva közreműködik az esettanulmány elkészítésében. Az interjúk készítése és további adatgyűjtés a 2012. augusztus–október közötti időszakban zajlott. Az esettanulmányok szerkesztői észrevételek alapján módosított változatát hagyták jóvá a cégek képviselői. A kötetben szereplő 10 cégre vonatkozó legfontosabb információkat az 1. táblázat mutatja be.

Az esettanulmányokat azonos gondolatmenet és szerkezet alapján készítették el a szerzők. A vállalati gyakorlat színességét tükrözi, hogy az egyes esetek eltérő hangsúllyal készültek el. Azokat a vállalatra jellemző eseményeket, sikereket, kudarokat és egyéb, akár véletlen tényezőket hangsúlyozták az esettanulmányok írói, amelyek az interjúk és az egyéb információk alapján az adott cég esetében meghatározónak bizonyultak.

Hivatkozott irodalom

- Czakó E. – Reszegi L. (szerk., 2010): Nemzetközi vállalatgazdaságtan. Alinea Kiadó, Budapest.
- Kazainé Ónodi A. (2012a): Az exportteljesítmények és a háttérükben álló vállalati jellemzők elemzése. Mozaikok az üzleti szféra versenyképességéről, 2. különszám, Vezetéstudomány, XLII. évf., január, 57–71. <http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/556/>.
- Kazainé Ónodi A. (2012b): A magyarországi exportáló vállalatok teljesítményének jellemzői: Versenyképességi kutatás 2009; TM 10 sz. műhelytanulmány. http://edok.lib.uni-corvinus.hu/374/1/TM10_Kazaine.pdf.
- Kazainé Ónodi A. (2012c): Fenntartható fejlődés a nemzetközivé válás folyamatában; 99. sz. műhelytanulmány. http://edok.lib.uni-corvinus.hu/454/1/TM99_Kazaine.pdf.
- Kazainé Ónodi A. (2012d): A magyarországi vállalatok exportteljesítményének és a háttérükben álló vállalati jellemzők elemzése 1999 és 2009 között a vállalati versenyképességi felmérés alapján; TM 100. sz. műhelytanulmány. http://edok.lib.uni-corvinus.hu/455/1/TM100_Kazaine.pdf.

1. táblázat Az esettanulmányok 10 vállalatának főbb jellemzői

A vállalat neve	Székhelye	Profil, termékkör	Alapítás/ újrualapítás éve	Export első éve	Export- árbevétel 2011 (mFt)	Létszám, 2011 (fő)	Export célozások száma
Agrofeed Kft.	Győr	takarmánykeverékek	2001	2001	6939	118	11
Bakony Ipari Kerámia Kft.	Veszprém	kerámia alapú ipari termékek	2000	2000	1339	157	20
Csaba Művelő Zrt.	Békéscsaba	alumínium nyomásos öntési technológiával készült gépiármű alkatrészek	1999	1999	6030	521	7
Euronet Zrt.	Budapest	call-, contact center, ERP rendszer fejlesztés, bevezetés	2000	2000	192	38	13
Granit Kft.	Budapest	csiszolókorongok	2001	2001	826	114	25
Hajdu Autotechnikai Zrt.	Debrecen	autóipari termékek	2005	2005	1910	138	7
Lavet Kft.	Budapest	állatgyógyászati termékek	1991	1993	2010	42	30
Mediso Kft.	Budapest	orvos diagnosztikai készülékek	1990	1994	3041	120	80
Pilze-Nagy Kft.	Kecskemét	laskagomba	1991	1991	513	42	10
Sanatmetal Kft.	Eger	ortopédiai és traumatológiai eszközök	1996	1996	1860	218	35

Forrás: vállalati pénzügyi beszámolók, az esettanulmányok és az esetekhez készített interjúk.

- Kocsis A. (2012): A multinacionális vállalatok szerepe a hazai klaszterekben. Mozaikok az üzleti szféra versenyképességéről, 2. különszám, Vezetéstudomány, XLII. évf., január, 24–35. http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/548/1/vt_2011k2p24.pdf.
- Kozma M. – Könczöl E. (2012): A rendszerváltás után alapított és nemzetközileg sikeresé vált magyar vállalatok versenyképessége; TM 8. sz. műhelytanulmány. http://edok.lib.uni-corvinus.hu/372/1/TM8_Kozma_Konczol.pdf.
- Könczöl E. (2012): A magyar vállalatok nemzetközivé válása. Összefoglaló a kutatócsoport munkájáról; TM 76. sz. műhelytanulmány. http://edok.lib.uni-corvinus.hu/434/1/TM76_Konczol.pdf.